

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

ANAYASA HUKUKU - PRATİK ÇALIŞMA

II. Öğretim Öğrencileri

24 Aralık 2018

- *Demokrasi Tipleri* -

Varsayımsal Olay: Yeni kurulan X Devleti'nin anayasasının kurucu mecliste hazırlanması sırasında halkın egemenliği kullanma biçimlerinin yeni anayasaya ne şekilde yansıtılacağı konusunda çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Görüşlerden birincisine göre, hazırlanacak yeni anayasada halk adına kanunları yapma ve yürütme organını denetleme yetkisi sadece milletvekillerine ait olmalıdır. Milletvekilleri bu görevlerini millet adına ve herhangi bir makamın onayına gerek duymadan yapmalıdır. Milletvekilleri sadece seçildikleri bölgeyi değil, bütün ülkeyi temsil etme yükümlülüğü altında olmalı ve görevde oldukları müddetçe istisna durumlar hariç hiçbir makam veya organ tarafından görevden alınmamalıdır. İkinci görüş sahipleri ise böyle bir sistemin halkı karar alma süreçlerinden tamamen dışlanması anlamına geldiğini belirterek bazı yöntemlerin bu sorunu ortadan kaldıracabileceğini belirtmişlerdir. Bu görüş sahiplerine göre, milletvekilleri tarafından mecliste çıkarılan kanunlar veya anayasa değişiklikleri henüz kanunlaşmadan halkın görüşüne başvurulmalı, halk tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe konulmalıdır. Bazı konular hakkında belirli sayıda seçmene kanun teklif etme, devlet başkanlığına aday gösterme veya çıkarılan bir kanunu yürürlükten kaldırılma gibi yetkiler tanınmalıdır. Ayrıca seçilen milletvekillerinin görevlerini gerektiği şekilde yerine getirmediği konusunda oluşan bir kanaat var ise seçmenlere milletvekillerini görevden alma yetkisi tanınmalıdır. Üçüncü bir görüş olarak ise ülkenin bazı bölgelerinde halkın aracısız şekilde karar almasını ve uygulanmasının demokrasi açısından daha uygun olacağı belirtilerek bu bölgelerde milletvekili seçilmesine gerek olmadığı belirtilmiştir.

Sorular:

- 1- Birinci görüş sahiplerinin önerisine göre egemenliğin kullanılması bakımından hangi tip demokrasi modeli önerilmektedir? Seçmenlerle milletvekilleri arasındaki vekâlet ilişkisini dikkate alarak açıklayınız.
- 2- İkinci görüş sahipleri tarafından halkın karar alma mekanizmalarına katılmasının sağlanması için önerilen yöntemleri ve bu yöntemleri öngören demokrasi tipini açıklayınız.
- 3- Üçüncü görüş sahipleri tarafından önerilen demokrasi tipini ve dayandığı teoriyi açıklayınız.